

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1635. usque ad annum 1643

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1779

VD18 9011888X

§. 23. Judicium de belli Gallici adversus Cæsarem justitia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67406](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67406)

Sæc. XVII.
A. C. 1636.
terim Cæsarei Osnabrugum interclusa
omni commeatus libertate, arcte pre-
munt, civesque incautius erumpentes,
Suecis fuga dilapsis, cum ingenti cla-
de repellunt, Leslæus autem tempe-
stive accurrens, capta Mindensi urbe
Osnabrugum obsidione liberavit.

§. XXIII.

*Judicium de belli Gallici adversus
Cæsarem justitia.*

*Recueil des
traités de
confœd.
pag. 117.
Jæger. Hist.
Eccl. l. 6. c. 3.*

Quamvis Ludovicus XIII. Franciæ
Rex priori anno die vigesima o-
ctava Aprilis armorum societatem cum
Sueciæ Regina initam, hoc item anno
die vigesima Martii Wismariæ, & apud
S. Germanum in Laya confirmasset, ni-
hilominus singulare fœdus cum Ber-
nardo Vinariensi Duce, & cum Gui-
lielmo Hassiæ Landgravio Vesaliæ die
vigesima prima Octobris contra Cæsa-
rem iniit, eidemque in defectionis
præmium Alsatiam, licet Cæsarei, non
vero Gallici imperii fuisset, articulo
tertio, qui inter secretos habebatur,
pollicitus est. Enimvero Rex in cun-
ctis hisce fœderibus caveri voluit, ut
*Catholici libero suæ Religionis exercitio &
reditibus, uti ab anno Christi millesimo
sexcentesimo decimo octavo possedissent, sine
impedimento ac molestia fruantur, explo-
rata*

Sæc. XVII.
A. C. 1636.

plorata tamen Protestantium bonis Ec-
clesiasticis inhiandi cupiditate, necnon
comperto eorum in Catholicos odio,
non deerant, qui hæc Gallorum cum
Protestantibus foedera, necnon hosti-
lem Hispanæ Austriacæque Domus in-
vasionem tanquam Rei Catholicæ sum-
mopere perniciosam, ac omnino in-
iustam editis palam scriptis suggillarent:
Hos inter haud infimus erat Cornelius
Janſenius, qui sub ementito nomine
Alexandri Patritii Armachani, librum,
cui titulus: *Mars Gallicus* edidit. Re-
gemque Gallum, etsi Christianissimi
titulo gaudeat, impia arma ferre, de-
monstrare satagens, præcipue Basia-
nom Arroysum, abjectum Assentato-
rem Gallum resellere aggressus est, eo-
quod hic ad honestandam Gallicam
hanc invasionem propugnare præsum-
pisset, quod Regis foedera cum Pro-
testantibus inita tanquam *nobile Gallo-
rum stratagema* eo spectent, ut potissi-
ma Europæ Regna, in quæ omnia ex
Caroli M. successione Reges Franciæ
firmum jus haberent, ab injustis usur-
patoribus repetere valeret. Porro cun-
ctas insulsi hujus Parasiti rationes Jan-
senius valide confutabat, luculenter
demonstrans, quod foedera cum Aca-
tholicis, quæ in fidei atque Ecclesiæ
Catholicæ detrimentum tendunt, juri
Hist. Eccles. Tom. LX. F Divi-

Sæc. XVII. Divinæ, Naturæ & Gentium adver-
 A. C. 1636. sentur, inter alia quoque Jansenius
 gravi sermone hæc addit: *Ausim dicere,*
majorem esse belli Germanici contra Cæsa-
rem, quam turcici impietatem, scditionem
in Christiana sacra profanationem, effrenio-
rem in Ecclesiasticos, & canobia Licen-
tiam. Turca cæcus avaritia Libertatem
religionis, quam invenit, servat; nullibi
majus, quam sub ipso, adversus hæreses præ-
sidium. Et paulopost, hoc omnibus Se-
culis experta est Ecclesia, sub paganis, &
gentilibus meliorem esse Christianorum for-
tem, quam sub hæreticis.

Fertur quoque, quod Jansenius in
 lucubrationis hujus præmium anno
 priori eadem die vigesima octava Octo-
 bris, qua natus erat, a Philippo Hi-
 spaniarum Rege ad Yprensem Episco-
 patum nominatus, hocque anno con-
 secratus fuisset. Ut ut autem hoc
 fuerit, id omnino certum est, quod
 Jansenii rationes præpedire haud po-
 tuerint, quin Scriptores Galli ejus-
 modi fœdera omnino fuisse licita de-
 monstrare, idque pluribus ex S. Co-
 dice, & Historia tam sacra quam pro-
 fana allatis exemplis defendere nite-
 rentur; sic, inquit, David cum
 Achi Rege contra Saulem, Aza Judææ
 Rex cum Benadad Syriæ Rege adver-
 sus Reges Israel, Constantinus cum
 Go-

Gothis, Bonifacius Comes cum Wan- Sæc. XVII.
 dalis, Narfes Eunuchus cum Longo- A. C. 1636.
 hardis, Arcadius Imperator cum Isdi-
 garde Perfarum Rege, Heraclius cum
 Sarracenis, Basilius & Constantinus
 cum Ostelzio Sarraceno, Henricus, &
 Fridericus itidem cum Sarracenis con-
 tra Gallos, Ludovicus Sfortia Medio-
 lanensis Dux cum Bajazete, Maximi-
 lianus Austriacus cum Turcis, Fran-
 ciscus I. Rex Gallix cum Angliæ Rege
 & Turcis contra Carolum V, Paulus IV.
 Pontifex cum Lutheranis contra Albam
 Ducem & Hispanos foedus pepigere,
 quin injustitiæ arguerentur.

Interim Ferdinandus Imperator e
 contrario scriptum promulgari iussit,
 quo belli contra Gallum moti justitiam
 demonstratum ibat, atque inter caus-
 sis præcipuas adducebat, quod Gallix
 Rex violata belli Mantuani pacificatio-
 ne Ratisbonæ conclusa cum Cæsaris
 & Imperii hostibus colluderet, cum
 Suecis & Protestantibus contra Cæsa-
 rem foedera iniisset, illosque armis, pe-
 cunia & militibus juvaret, ac denique
 Imperii urbes & præcipue Lotharin-
 gam vel ipse invaderet, vel auro ex
 hostium manibus redemptas suis præ-
 fidiis non sine magno Imperii, liberta-
 tisque præjudicio firmaret.